

Їхні подвиги відзначено орденами. Посмертно...

Ми продовжуємо розповідати про працівників міліції та військово-службовців Національної гвардії України, що поклали життя під час антитерористичної операції на теренах Донбасу й посмертно відзначені державними нагородами.

Указом Президента України від 14 листопада 2014 р. міліціонери батальйону патрульної служби міліції особливого призначення ГУМВС у Дніпропетровській області «Дніпро-1» рядові міліції Тарас Брус та Юрій Матушак нагороджені орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Вони були майже одностайні, у свої 27 років устигли досягнути багато й мали всі підстави називати своє життя успішним. Україна втратила в їхній особі двох патріотів, дві яскраві, талановиті особистості, представників двох різних регіонів – Заходу та Сходу.

Про уродженця села Баня Лисовицька Стрийського району Львівщини Тараса Романовича Бруса одна з учителів місцевої середньої загальноосвітньої школи ліцею згадувала так: «З дитинства Тарас був веселий і товариський. Його цікавило все. Вчився дуже добре. Прекрасний організатор в учнівському колективі, заступник голови учнівського самоврядування. Вихований і ввічливий, привітний і усміхнений, зі світло-зеленими очима, світловолосий і зі світлою душею – хлопчина, присутність якого завжди викликала приємні відчуття. З Тарасом було приємно спілкуватись і вчителю, і однокласникам. Юнак, хоч і був невисокий на зріст, зачаровував дівчат своїм шармом. Всі, хто знав його, вчив, дружив з ним, згадують його саме таким, „сонячним хлопчиком“...».

2011 р. Тарас закінчив Львівську комерційну академію, ще під час навчання він працював у страховій компанії, згодом став приватним підприємцем – відкрив власне кафе. Його батьки, які протягом останніх років мешкали в Італії, запрошували сина жити в них, але Тарас навідріз відмовлявся, обмежуючись не тривалими візитами – говорив, що не уявляє свого життя за межами української землі... Він мав багато друзів, спілкуванню з якими приділяв більшість дозвілля –

на його сторінці у «Фейсбуку» багато фотографій, зроблених у компанії з приятелями саме в ті безтурботні часи. Він мріяв створити родину й виростити дітей – у країні, яку любив без пафосних слів і клятв... Він вірив у свої сили й у те, що життя можна змінити на краще – і саме тому з перших днів палко підтримував Революцію Гідності.

Тарас не лише їздив до Києва, де разом із друзями жив у наметах, будував і боровив барикади, а й розпочав волонтерську діяльність, організовуючи матеріальне забезпечення Євромайдану. Заради цього він продав свій бізнес і навіть узав кредит (повертав його аж до липня 2014-го, бо не хотів жити в борг). Одним із перших відчувши наближення війни, Тарас продовжував свою місію, спираючись на набутий досвід та підтримку широкого кола однодумців з різних міст України, а також з-за кордону, зокрема українських громад Італії та Канади –

Тарас Брус

Юрій Матушак

завдяки його зусиллям на підтримку українських воїнів надходили тонни продуктів, медикаменти, обмундирування, взуття, спорядження, шоломи, бронезилети. Тривала ця робота й коли він вирішив стати до лав новоствореного батальйону «Дніпро-1» (нині – полк).

Його бойовий шлях проліг крізь Маріуполь, Писки – всюди, де довелось діяти його підрозділу. Оберігаючи від хвилювань матір, він не розповідав їй, що воює – говорив, що працює волонтером, що, втім, частково було правдою, адже координація народної допомоги поглинала весь його вільний час. Тарас навіть став героєм кіль-

кох телевізійних сюжетів – один із них вийшов в ефір одного з центральних телеканалів 7 липня 2014 р. під назвою «З бізнесмена – у вояки. Шлях патріота». Розповідаючи «на камеру» про свою волонтерську роботу, Тарас сказав: «Я цим займаюся, бо не можу вдома відсиджуватись, дивлячись по телевізору, як гинуть наші хлопці... Мені не потрібно ані грошей, ані якоїсь слави, нічого. Просто коли ти знаєш, що зробив якусь хорошу справу, комусь допоміг – це найкраще, що може бути». Батьки пізніше згадували: «Він казав: я ще ніколи не почував себе таким щасливим – бо я потрібен людям і в мене все виходить».

Добрий, ширий і співчутливий, завжди усміхнений – таким згадують Тараса бойові побратими. А ще їм запам'яталося, як він турбувався про свою зброю – його автомат не лише був добре пристріляний і постійно вичищений, Тарас ще й «модернізував» старого «каланика», власним коштом встановивши на нього сучасний складаний приклад та інші корисні пристосування. З цією зброєю в руках рядовий міліції Брус кілька днів відстоював оточене ворогом місто Іловайськ і героїські зустрів смерть, коли 29 серпня російські окупаційні війська перетворили гарантований українцям «зелений коридор» у «коридор смерті».

Свідком його загибелі був друг і земляк, інший боєць «Дніпра-1», нині народний депутат України Володимир Парасюк. За його словами, перебуваючи за кермом автомобіля, що перевозив поранених, Тарас, вміло маневруючи на великій швидкості, зумів проскочити першу ділянку дороги, яка перебувала під шквальним обстрілом ворога, але за кілька кілометрів, поблизу села Новокатеринівки, на них знов чекала засідка. Брус та Парасюк були єдиними, хто міг відстрілюватись, і вони вступили в бій, під час якого Тарас дістав поранення, але продовжував вести вогонь – завдяки цьому було врятовано дев'ять побратимів...

Тарас зникнув безвісти під час того страшного бою, родичі та колеги не втрачали надії на те, що йому вдалося вижити – і пошуки тривали протягом чотирьох місяців. Але зрештою його впізнали за фото з моргу, тести ДНК остаточно підтвердили: рядовий міліції Брус був похований у Запоріжжі

як тимчасово невстановлений захисник України.

Після ексгумації 19 грудня Тараса відспівали у Свято-Духівському храмі Дніпропетровська, наступного дня за ним відбулася панахида у львівському Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла. Потому в рідному селі з молитвами й військовими почеснями відважного добровольця всією громадою провели в останню путь...

На звістку про загибель в «Іловайському котлі» уродженця Донецька, молодого українського історика Юрія Віталійовича Матушак один із його знайомих з Польщі відгукнувся таким коментарем у соцмережі «Фейсбук»: «Це страшна новина. З Юрієм я познайомився 2013 року під час презентації книги „Поеднання через важку пам'ять” у Любліні. Він був одним з учасників проекту, і ми трішки поспілкувалися після дискусійної частини зустрічі. Мене вразила його ерудованість та вміння розглядати історію з різних точок зору. Я дуже тішився, що є людина, яка здійснює справжнє примирення між нашими народами й може бути в цьому питанні мостом між поляками та українцями. Без сумніву, Юрій був перлиною в українському поколінні Колумбів і це непоправна втрата. Слава Герою!».

Ще у студентські роки, під час навчання на історичному факультеті Донецького національного університету Юрій Матушак став відомим у місті громадським активістом, він створив і протягом кількох років очолював обласну молодіжну громадську організацію «Поштовх», у якій об'єдна-

лися патріотично налаштовані молоді донеччани, переважно студенти. Члени «Поштовху» пропагували українську мову та культуру, сприяли вивченню «білих плям» історії, випускали власну газету, проводили різноманітні заходи та акції, такі як літературні вечори, фестивалі різдвяних вертепів, вшанування пам'яті жертв Голодомору і сталінських репресій, і навіть – весілля в українському стилі.

2011 р. Юрій був членом Громадської ради при обласній державній адміністрації, пізніше протягом року проходив стажування в польському місті Люблін – до слова, там він долучився до життя громади місцевих українців, приєднавшись до люблінського Українського товариства. Після повернення в Україну працював у школі вчителем історії, мріяв про навчання в аспірантурі.

З початком Революції Гідності Юрій став одним з активних учасників й організаторів донецького Євромайдану, іздив і на столичний. Коли він написав заяву на звільнення, бо вирішив бути «на барикадах» постійно, його учні-старшокласники, від яких він не приховував своїх переконань, вирішили, що улюбленого вчителя переслідують, і разом із батьками пішли до директора школи та районного відділу освіти з проханням «не виганяти історика»...

Юрій продовжував відстоювати свої погляди навіть коли в Донецьку почалися сумнівні події «російської весни», проте невдовзі стало зрозуміло, що час політичних дебатів і мирних мітингів минув – проросійські сепаратисти перейшли до погроз і насильства стосовно опонентів. А коли у величезному місті почали відкривати халяйнувати озброєні бойо-

вики «ополченці», Юрію довелося рятуватися втечею. Разом із ним до Чернівців поїхала його дівчина Франческа Леонарді – громадянка Італії, яка з 2013 р. працювала в Донецьку як волонтер, викладаючи італійську мову. Для дівчини, яка встигла полюбити Україну і знайти тут кохання, було справжнім шоком побачити метаморфози у свідомості донеччан, внаслідок яких небезпечно стало не лише відвідувати проукраїнські мітинги, а й, наприклад, носити вишиванку (навіть це викликало агресію). У червні 2014-го в інтерв'ю одному з телеканалів Юрій і Франческа розповіли про кримінальну вакханалію, яка охопила Донецьк із приходом «русского мира», про зірвані українські прапори й розгорнутий ватажками самопроголошеної «ДНР» терор проти прибічників єдності України.

Невдовзі Юрій вирішив, що не має права в ролі біженця просто спостерігати за масштабною історичною трагедією, яка розгортається на його Батьківщині. Він поїхав до Дніпропетровська, де разом із кількома друзями записався до батальйону «Дніпро-1». У пам'яті побратимів він залишився оптимістичною, світлою, інтелегентною людиною, яка завжди немов би випромінювала позитивну енергію. Потім було пекло «Іловайського котла» й вибух ворожого снаряда, що обірвав його життя 29 серпня в «коридорі смерті»...

29 травня 2015 р. на Краснопільському кладовищі Дніпропетровська на одному з надгробних хрестів замість таблички з номером і написом «Тимчасово невідомий захисник України» з'явилася інша табличка – з прізвиськом, іменем та по батькові рядового міліції Матушак. Місце його поховання завдяки тестам ДНК вдалося встановити лише за дев'ять місяців після загибелі, оскільки Юрієва мати Тетяна Павлівна протягом тривалого часу не мала змоги виїхати з окупованого Донецька, щоб здати зразки генетичного матеріалу (до того ж жінка побувала в полоні бойовиків «ДНР»). Під час панахиди на могилі полеглого добровольця, у який разом із його родиною взяла участь однополчани та громадські активісти, мати зізналася: вона досі не може усвідомити цю страшну втрату, тому не говорить про Юрія в минулому часі й, попри все, чекає сина...

Підготував

Сергій КОВАЛЕНКО, «З»

